

Õiguskomisjoni tegevuse ülevaade Riigikogu XV koosseisu VI istungjärgul

Ülevaade käsitleb Riigikogu õiguskomisjoni tegevust **Riigikogu XV** koosseisu **VI** istungjärgul, **perioodil 08.09.2025 – 18.12.2025**.

Komisjoni koosseis

Esimees: Madis Timpson (RE)

Aseesimees: Peeter Ernits

Liikmed: Lea Danilson-Järg (*alates 09.12.2025*), Andre Hanimägi, Anti Haugas (RE), Maria Jufereva-Skuratovski, Jaanus Karilaid (*kuni 09.12.2025*), Heljo Pikhof (SDE), Valdo Randpere (RE), Stig Rästa (E200), Vilja Toomast (RE), Varro Vooglaid (EKRE)

Istungite arv

VI istungjärgul pidas õiguskomisjon **20** korralist istungit ja **1** erakorralise istungi, sealhulgas **2** avalikku ja **3** ühist istungit:

14.07.2025 Rahanduskomisjoni, õiguskomisjoni, põhiseaduskomisjoni ja julgeolekuasutuste järelevalve erikomisjoni ühine erakorraline istung „Pangandussaladuse kaitse ja täitmisregistri arutelu“

16.09.2025 Õiguskomisjoni avalik istung „Vabariigi Valitsuse algatatud töölepingu seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (602 SE) teise lugemise ettevalmistamine ja kollektiivse pöördumise "“STOPP” töölepingu seaduse muudatustele!" arutamine“

07.10.2025 Kultuurikomisjoni ja õiguskomisjoni ühine istung „Ülevaade õigusõppe kvaliteedist“

18.11.2025 Sotsiaalkomisjoni ja õiguskomisjoni avalik ühine istung „Ülevaade lähisuhtevägivalla ja ohvriabi õiguslikust raamistikust ning praktikast“

Eelnõud

Õiguskomisjon määrati VI istungjärgul **13** seaduse eelnõu ja **3** otsuse eelnõu juhtivkomisjoniks.

Istungjärgu lõpuks on komisjoni menetluses **13** seaduse eelnõu:

- Karistusseadustiku, kriminaalmenetluse seadustiku ja väärteomenetluse seadustiku muutmise seaduse (vaenu õhutamine ja vaenumotiiviga kuriteod) eelnõu (232 SE)
- Kriminaalmenetluse seadustiku ja teiste seaduste muutmise seaduse (kohtumenetluse optimeerimine ja kohtulahendite avalikkus) eelnõu (560 SE)
- Karistusseadustiku ja kriminaalmenetluse seadustiku muutmise seaduse (karistusõiguslik jurisdiktsioon ja merealuse taristu lõhkumine) eelnõu (656 SE)
- Eesti Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi vahelise Eesti Vabariigis Rootsi Kuningriigi vanglakaristuste täideviimise kokkuleppe ratifitseerimise seaduse eelnõu (682 SE)

- Piiriülese asendusemaduse keelustamise seaduse eelnõu (762 SE)
- Karistusseadustiku muutmise seaduse (nõusolekupõhine seksuaalvägivalla käsitus) eelnõu (727 SE)
- Korrakaitseaduse § 44 täiendamise seaduse eelnõu (771 SE)
- Karistusseadustiku ja kriminaalmenetluse seadustiku täiendamise seaduse eelnõu (773 SE)
- Korrakaitseaduse § 44 täiendamise seaduse eelnõu (774 SE)
- Asjaõigusseaduse § 126 ja notari tasu seaduse muutmise seaduse eelnõu (691 SE)
- Meretöö seaduse muutmise seaduse eelnõu (700 SE)
- Töölepingu seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (602 UA)
- Kriminaalmenetluse seadustiku, kriminaalmenetluse seadustiku rakendamise seaduse ning politsei ja piirivalve seaduse muutmise seaduse (teabevahetus Euroopa Liidu liikmesriikide vahel ja Europoliga) eelnõu (784 SE)

ja **1** otsuse eelnõu:

- Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele algatada Naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise Euroopa Nõukogu konventsiooni denonsseerimine“ eelnõu (751 OE)

Vastu võeti **8** seaduse eelnõu:

- Kirikute ja koguduste seaduse muutmise seadus (570 UA)
Vastu võetud 17.09.2025
- Politsei ja piirivalve seaduse täiendamise seadus (670 SE)
Vastu võetud 08.10.2025
- Isikuid sunniviisilise kadumise eest kaitsva rahvusvahelise konventsiooniga ühinemise seadus (681 SE)
Vastu võetud 19.11.2025
- Töölepingu seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (602 SE)
Vastu võetud 19.11.2025
- Nimeseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seadus (719 SE)
Vastu võetud 03.12.2025
- Karistusseadustiku ja kriminaalmenetluse seadustiku muutmise seadus (695 SE)
Vastu võetud 10.12.2025
- Täitemenetluse seadustiku ning tsiviilkohtumenetluse seadustiku ja täitemenetluse seadustiku rakendamise seaduse muutmise seadus (726 SE)
Vastu võetud 17.12.2025
- Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni meretöö konventsiooni koodeksi 2022. aasta muudatuste heakskiitmise seadus (699 SE)
Vastu võetud 17.12.2025

Tagasi lükati **2** seaduse eelnõu:

- Võlaõigusseaduse muutmise seadus (621 SE)
- Kriminaalmenetluse seadustiku muutmise seadus (731 SE)

ja 2 otsuse eelnõu:

- Riigikogu otsus „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele sulgeda Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni ajutine kontrolljoon“ (722 OE)
- Riigikogu otsus „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele töötada välja kodulaenude refinantseerimist lihtsustav õigusraamistik“ (724 OE)

Arvamuse andmised

Õiguskomisjon andis 9 korda arvamuse Riigikogu komisjonile:

- Arvamus ELAKile Eesti seisukohad Euroopa Liidu nimel Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni küberkuritegevusvastase konventsiooni allkirjastamist ja sõlmimist käsitlevate nõukogu otsuste eelnõude kohta (COM(2025)415, COM(2025) 417) Komisjonis 08.09.2025
- Arvamuse andmine riigikaitsekomisjonile VV algatatud tsiviilkriisi ja riigikaitse seaduse eelnõu (668 SE) kohta Komisjonis 09.09.2025
- Arvamus ELAKile Eesti seisukohad Euroopa Komisjoni avaliku konsultatsiooni „28. režiim – ELi äriühingute suhtes kohaldatav õigusraamistik“ kohta Komisjonis 23.09.2025
- Arvamuse andmine põhiseaduskomisjonile VV algatatud perekonnaseisutoimingute seaduse, rahvastikuregistri seaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõu (687 SE) kohta Komisjonis 06.10.2025
- Arvamus ELAKile Eesti seisukohad nõukogu otsuse eelnõu kohta, mis käsitleb läbirääkimiste alustamist Korea Vabariigiga lennureisijate broneeringuinfo lepingu üle (COM(2025) 490) Komisjonis 11.11.2025
- Arvamus ELAKile Eesti seisukohad kriminaalõiguse kaudu keskkonna kaitsmist käsitleva Euroopa Nõukogu konventsiooni Euroopa Liidu nimel allkirjastamist ja sõlmimist käsitlevate Euroopa Liidu Nõukogu otsuste eelnõude kohta (COM(2025) 433, COM(2025) 434) Komisjonis 17.11.2025
- Arvamus ELAKile Eesti seisukohad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse, millega luuakse liidu toetusmehhanism sisejulgeoleku valdkonnas aastateks 2028–2035 eelnõu kohta - COM(2025) 542 Komisjonis 08.12.2025
- Arvamus ELAKile Eesti seisukohad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega luuakse õigusprogramm aastateks 2028–2034 ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2021/693 - COM(2025) 463 Komisjonis 08.12.2025
- Arvamus ELAKile Eesti seisukohad Euroopa Liidu Nõukogu otsuse, millega antakse liikmesriikidele luba allkirjastada Euroopa Liidu huvides kriminaalasjades vastastikuse abistamise Euroopa konventsiooni kolmas lisaprotokoll, eelnõu kohta - COM(2025) 510 Komisjonis 15.12.2025

ja 2 korda Riigikohtule:

- Arvamus Riigikohtule põhiseaduslikkuse järelevalve asjas nr 5-25-26 (pankrotiseaduse § 100³ lõike 4 punkt 1)

Komisjonis 22.09.2025

- Arvamus Riigikohtule kirikute ja koguduste seaduse muutmise seaduse põhiseaduspärasuse kohta (PSJV nr 5-25-49)

Komisjonis 11.11.2025

Ettekanded ja ülevaated

- Ettekanne: Justiits- ja Digiministeeriumi koostatud väljatöötamiskavatsuse „Keske teabe edastuse ja dokumentide kättetoimetamise tõhustamise lahendus“ tutvustus
Komisjonis 09.09.2025
- Ettekanne: Justiits- ja Digiministeeriumi koostatud väljatöötamiskavatsuse „Perekonnaseaduse, tsiviilkohtumenetluse seadustiku ja tsiviilseadustiku üldosa eelnõu (eestkoste seadmise muudatused)“ tutvustus
Komisjonis 09.09.2025
- Arutelu: Kollektiivne pöördumine "“STOPP” töölepingu seaduse muudatustele!"
Komisjonis 16.09.2025, 04.11.2025
- Ülevaade: Õigusõppe kvaliteedist
Komisjonis 07.10.2025
- Arutelu: Kollektiivne pöördumine "Prokuratuur peab vallandama Aarika Lepa ja Priit Heinsoo"
Komisjonis 20.10.2025
- Arutelu: "Ühiskondliku turvalisuse suurendamise abinõudest"
Komisjonis 10.11.2025
- Ülevaade: Lähisuhtevägivalla ja ohvriabi õiguslikust raamistikust ning praktikast
Komisjonis 18.11.2025
- Ettekanne: Justiits- ja Digiministeeriumi koostatud väljatöötamiskavatsuse „Mitu häält andvate aktsiatega aktsiastruktuuride direktiivi ülevõtmise seaduse seaduseelnõu väljatöötamise kavatsus“ tutvustus
Komisjonis 01.12.2025
- Ülevaade: Organiseeritud kuritegevusest (AK info)
Komisjonis 02.12.2025
- Ettekanne: Siseministri EE2035 strateegia ettekanne
Komisjonis 15.12.2025

Välisviisiidid ja muud tegevused

- 21.10.2025 osalesid õiguskomisjoni liikmed Sisekaitseakadeemias Siseministeeriumi ning Politsei- ja Piirivalveameti korraldatud abipolitseiniku seaduse demopäeval.
- 03.-04.11.2025 toimus Brüsselis Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ameti tegevust kontrolliva Euroopa parlamentaarse ühiskontrolli töörühma liikmete kohtumine (Europol JPSG). Kohtumisel osales töörühma liikmena Riigikogu liige Urve Tiidus ja ametnikuna õiguskomisjoni nõunik-sekretariaadijuhtaja Raini Laide.
- 09.12.2025 külastasid õiguskomisjoni liikmed Riigiprokuratuuri, kohtudes seejuures peaprokurör Astrid Asiga.
- 17.12.2025 kohtusid õiguskomisjoni liikmed Ukraina delegatsiooniga, et tutvustada Riigikogu kogemusi Euroopa Liidu asjade menetlemisel õigusloomes.

Koostas Selena Eenmaa